

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Kunszery Gyula
Báthori István szobra Budapesten

Forrás:

Ny. Estet

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1958. VI. 30.

Osztályozás

73

Báthori István

Idő

"1958"

Személy

Helyszám

A Thököly út és Hungária körút kereszteződésénél, a vasúti töltés mentén elhúzódó parkban már évek óta gyepes szobortalapzat domborodik. S most rákerült a kőből faragott párnázat is ezzel az egyszerű névfelirattal: „Báthori István”. S mint értesültünk, nemsokára felállítják rá magát a szobrot is, Pásztor János szobrászművész alkotását.

Régi tartozását rója le ezzel az aktuálisan nemzetiünk. Hiszen Báthori Istvánnak már régóta áll szobra az olaszországi Páduában, ahol diákoskodott, és több szobra is Lengyelországban, ahol királyként uralkodott. Mi pedig alig tudtunk róla többet, mint amit Gyulai Pál belesűrített „Pókainé” című közismert, de sajnos, nagyon egyoldalú balladájába. Ebből csak azt a Báthori István erdélyi fejedelmet ismerjük meg, aki vérbe fojtotta a székely Békés Gábor lázadását, de arról például már vajmi keveset tudunk, hogy az előle Lengyelországba menekült Békés Gábornak, mikor rövid idő múltán választott királyként ő maga is oda került, nemcsak hogy nagylelkűen megbocsátott, hanem hadai fővezérévé tette meg.

A lengyelek legnagyobb királyaik sorában tisztelik Báthorit, ebben a sorban az utolsót. Rövid, 10 éves (1576-tól 86-ig terjedő) uralkodása alatt szinte visszavarázsolta Lengyelország régi fényét; nemhiába nevezik a lengyel historikusok Báthori korát „wiek zloty”-nak, azaz aranykornak és nemhiába emlegeti róla a lengyel nép közmondásszerűen, hogy „vagy soha ne született volna, vagy ha született, örökké élne”.

A lengyelek mindmáig meg is becsülték emlékét. A krakói vártemplomban vörösmárványból faragott díszes síremléket emeltek, ezalatt nyugszik hatalmas ércporsóban, melyet nagy történelmi tetteit ábrázoló domborművek díszítenek, ezzel a bibliai idézet-felirattal: „Leesett a mi fejünk koronája, jaj nekünk, mivel vétkezünk.” A lengyel múzeumokban számos relikviát őrzik kegyelettel; hadd említsük csak a czenstochowai pálos kolostor kincstárát, amelyben kristálykeresztjét, rózsafüzérét és damaszkuszi kardját őrzik.

Mi magyarok nem rendelkezünk ilyen értékes Báthori-relikviákkal.

Mindössze egy-két egykorú arcképmetszet, s néhány kézirat őrzi emlékét. De ez utóbbiak között van egy — a budapesti egyetemi könyvtárban —, amely tartalmánál fogva még is igen becses ereklye, mert Báthori István sajátkezű hitvallását tartalmazza: „Credo in Deum Patrem, in unam Sanctam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam, Sanctorum communionem...”

Kunszery Gyula